

هم نویسنده‌ای به نام و هم روانپزشکی توانا

دکتر امیرحسین جلالی⁽¹⁾

داستان نویسی فارسی معرفی شد. اصغر الهی اما تکنیک و شیوه‌ای نو نیز در داستان نویسی فارسی ابداع کرد که تکنیک «خودآگویی روانی» نام نهاده شده است. تکنیکی که در این نوشته کوتاه مجاللی برای معرفی آن نیست.

در زمینه روانپزشکی از دکتر الهی تنها یک تألیف به جا مانده: «پیش درآمدی بر روان شناسی اجتماعی: رابطه پزشک و بیمار»؛ اثری که اهمیت رابطه با بیماران را در سپهر حرفه‌ای وی نشان می‌دهد. الهی در زمینه نشانه‌شناسی اختلالات روانی نام آور و یگانه بود؛ چنان که در این زمینه ابداعاتی نیز داشت. متأسفانه مرگ فرصت نداد اثر او در این زمینه با عنوان «زبان روانپزشکی» به زیور طبع آراسته شود.

دکتر الهی در فاصله سال‌های 64-1362 سردبیر نشریه «بازتاب روانشناسی» بود. وی هم‌چنین در نیمه اول دهه 70 ریاست بیمارستان شهید نواب صفوی (ایران کنونی) را به عهده داشت.

دکتر اصغر الهی از نوجوانی به بیماری روماتیسم قلبی مبتلا شد. وی در سال 1373 نیز به دنبال سکنه مغزی متحمل ناتوانی بیشتر در زمینه گفتار و حرکت شد. با این وجود، وی در مدتی بیش از چهل سال ستیز با رنج بیماری و ناتوانی از پا ننشست. پنجه در پنجه مرگ انداخت، رابطه خود را با بیماران نگه‌داشت و پاره‌ای آثار ممتاز ادبی خود را در همین دوران خلق نمود.

رنج‌های دکتر الهی 12 خرداد 1391 در تهران به پایان رسید.

استاد دکتر اصغر الهی در دوم اردیبهشت 1323 در مشهد متولد شد. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در همان شهر به پایان رساند و موفق به دریافت درجه دکترا در رشته پزشکی از دانشگاه علوم پزشکی مشهد شد. دکتر الهی آموزش روانپزشکی را از سال 1355 در بیمارستان روزبه آغاز کرد، اما پیش از آن مدتی را در فرانسه گذراند. قرار بود دوره تخصصی خود را در شهر پاریس طی کند، اما غربت را تاب نیاورد و زیستن در میان مردمان سرزمین خود را ترجیح داد.

دکتر الهی در معرفی خود در آخرین مجموعه داستان چاپ شده‌اش با عنوان «حکایت عشق و عاشقی ما» می‌نویسد: «دلم می‌خواست نویسنده‌ای به نام یا روانپزشکی توانا شوم. که به هیچ کدام از این دو آرزوی خود دست نیافتم. با این همه هنوز امیدوارم که شاید...» خودنگاری دکتر الهی بیش از آن که ناظر به جایگاه وی در داستان نویسی معاصر یا جامعه روانپزشکی باشد مؤید فروتنی اوست: مؤلفه‌ای اخلاقی و شخصیتی که همه دوستان و همکارانش به عنوان یک ویژگی برجسته او از آن یاد می‌کنند.

دکتر الهی داستان نویسی را در دهه چهل خورشیدی با مجموعه داستان «بازی» آغاز و طی سال‌های دهه 50 تا 80 آثار ماندگاری را خلق کرد. وی در سال 1377 به خاطر نگارش رمان «سالمرگی» برنده جایزه معتبر ادبی بنیاد گلشیری شد. اغلب داستان‌های موفق اصغر الهی بر بستر سبکی با عنوان «داستان روان‌شناختی» خلق شده‌اند. سبکی که توسط افرادی چون صادق هدایت و دکتر غلامحسین ساعدی به

(1) روانپزشک، استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران. تهران، خیابان ستارخان، خیابان نیاپیش، خیابان شهید منصوری، مرکز تحقیقات بهداشت روان. انستیتو روانپزشکی تهران.